

Na podlagi 9. in 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13) in 16. člena Statuta Občine Prevalje (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 18/06, 19/06- popr., 34/07 in 15/10) je Občinski svet Občine Prevalje na svoji __. redni seji, dne ____ .2015 sprejel

LOKALNI PROGRAM KULTURE V OBČINI PREVALJE ZA OBDOBJE 2015 DO 2018

Občinski svet v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi in Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) ter še nekaterimi področnimi zakoni (npr. zakon, ki ureja vprašanja kulturne dediščine ipd.) sprejema tudi programske akte za področje kulture v Občini. V preteklih letih je Občina Prevalje sprejemala letne programe kulture, na osnovi zadnje novele ZUJIK-a (2013) je potrebno sprejeti nov program za obdobje naslednjih štirih let, kot to določata ZUJIK in tudi Nacionalni program za kulturo (NKP). Skladno z navedenima predpisoma Lokalni program kulture določa izhodišča za oblikovanje Letnih programov kulture in investicije, potrebne za izvajanje programov.

Po vsebini Lokalni program kulture izhaja iz pristojnosti in nalog občine:

- Občina omogoča občankam in občanom udeležanje ustvarjalnosti na različnih področjih umetniškega izražanja, od literarnega do likovnega, glasbenega, plesnega, do izražanja v vseh sodobnih medijih, kot so film, video, internet ...;
- omogočati jim mora stik z vrhunskimi umetniškimi dosežki, še zlasti v primerih, ko iz kakršnihkoli razlogov občani, ki bi to sicer želeli, ne bi mogli nikoli ali vsaj skoraj nikoli priti v stik s takšnimi dosežki (gledališki, glasbeni, mladinski abonma).

Občina mora s svojimi sredstvi in programi, usklajenimi z izvajalci, omogočiti na svojem območju tudi izvajanje javnih služb, za katere je v skladu z zakonom odgovorna,

- kar še posebej velja za knjižnično dejavnost,
- muzejsko dejavnost in varstvo kulturne dediščine,
- skrb za lokalne kulturne spomenike vseh oblik in vrst
- in tudi za druge javne službe lokalnega pomena za področje kulture.

Vse navedeno mora občina zagotavljati ob upoštevanju tradicije in izročila, ki živita na območju občine in hkrati s težnjo po razvoju in nenehnem prizadevanju za ohranitev stika z najsodobnejšimi težnjami in dosežki na področju umetnosti in drugih področjih kulture.

1.

KULTURNA TRADICIJA, STANJE NA PODROČJU KULTURE, VIZIJA KULTURNE DEJAVNOSTI OZIROMA SPLOŠNI CILJI NA PODROČJU KULTURE

1.1

Kulturna tradicija

Ljubiteljska in ljudska kultura bistveno opredeljujeta identiteto nekega okolja že od nekdaj. Interes lokalne skupnosti je, da jo upoštevajo in podpirajo v programih in zagotavljajo

sredstva za izvajanje takšnih programov oz. vsebino dela ljubiteljske kulture, ki že od nekdanj uspešno nadomešča izpad profesionalne kulture na področju občine. Kultura pripomore h kakovosti življenja ljudi, kohezivnosti lokalne skupnosti in gospodarskemu razvoju neposredno (donosnost določenih kulturnih dejavnosti) in zlasti posredno (prispevek k turizmu, oblikovanju, urejenosti krajine in urbanih središč itd.). Zelo pomembna je vloga kulturne dediščine v vseh oblikah – nepremične (kulturni spomeniki), premične (muzeji in galerije), žive dediščine (bralna značka, na tradicijo oprti običaji in posebne spretnosti).

Občina Prevalje ima zelo pomembno več kot 100-letno kulturno tradicijo, ob cerkvenem pevskem zboru nastalega s zgraditvijo cerkve imajo več kot stoletno tradicijo godbeniki (1909), najstarejše je nemško moško pevsko društvo (1907), izobraževalno pevsko društvo (1908), prvi ženski pevski zbor Dražejeve deklete (1922–1932). Živa je bila gledališka dejavnost pri Orlih in Sokolih, delovali so tamburaši, pozneje DPD Svoboda usmerjena predvsem v ljubiteljsko gledališko dejavnost, deloval je Oktet izpod Uršlje (predhodnik Vresa). S tradicijo kvalitete je delovala Gledališka skupina Prevalje-Mežica, ne samo glede na število premier, temveč tudi glede na najvišja priznanja v nekdanji skupni državi. Z mednarodnim ugledom je deloval Koroški kinoklub Prevalje (1960) z izjemnimi etnološkimi filmi. Od vsega začetka je veljal za najboljši zbor Koroške MPZ Vres (1971), pevci so segali po najvišjih odličjih od vsega začetka. Društva so se predstavljala na vsakoletnih prireditvah ob kulturnem prazniku Naš kraj v kulturni podobi (do 2004). Odmevno je bilo Folklorno društvo Luka Kramolc Šentanel, danes doživlja kvalitetno rast Folklorno društvo Holmec, stalno kvaliteto predstavlja vokalna skupina Ajda. V zadnjih letih posega Koroški akademski pevski zbor po najvišjih lovorikah v državnem in evropskem merilu, s stalno kvaliteto in pomembnimi odličji deluje MPZ Vres. Zasluga za vse gre predvsem prizadevnim organizacijskim in umetniškim vodjem društev.

Poleg tega na Prevaljah tudi po zaslugi arheoloških odkritij v preteklosti živi in vpliva zavest o zgodovini in kulturni zgodovini našega področja, ki traja vse od prazgodovine do današnjih dni (najdbe iz rimskih časov, zavest o bogastvu ljudskega ustvarjanja itd., ne nazadnje so na Prevaljah bile v preteklosti navzoče nekatere obrtne dejavnosti, ki so blizu kulturi. Priče smo pravemu razmahu kulture v občini od literarnega ustvarjanja in bralne kulture do folklore, obujanja starih umetnih obrti in veščin (rezbarstvo, kiparstvo, veziljstvo, klekljarstvo, kovaštvo), do dejavnosti mladih na področju filma, videa, multimedijskih umetnosti, računalniških umetnosti ipd.

Ob oblikovanju in k pozitivnemu vplivu tradicije kulture in umetniške ustvarjalnosti, je svoj delež prispevalo tudi dejstvo, da so na Prevaljah in okolici ves čas in še zlasti v zadnjih desetletjih živeli pomembni vrhunski umetniški ustvarjalci, uveljavljeni v vseslovenskem okviru in tudi v svetovnem merilu; od pisateljev, glasbenikov vseh zvrsti in smeri glasbe, igralcev, baletni umetnik, likovnih umetnikov, tu so delovali bukvniki, sem je pribežala Mohorjeva družba, tu se je rodila Bralna značka, slovenska kulturna posebnost in še vedno živa dediščina.

1.2

Stanje na področju kulture in kulturno dogajanje

Ljubiteljska in ljudska kultura bistveno opredeljujeta identiteto nekega okolja in je najzaslužnejša za oblikovanje slovenske kulturne identitete. V Slovenskem merilu se kljub

finančni krizi kaže sposobnost preživetja, vendar upada število gledaliških skupin, folklore, godb na pihala. Delovanje ni optimalno organizirano, velika je neizenačenost med posameznimi področji delovanja, medruštvena povezanost je slabša kot nekdanja, marsikje je zaznati še vedno preveč samozadostnosti in nekritičnega zadovoljstva, društva izgubljajo svojo publiko in programsko aktualnost.

Interes lokalne skupnosti je, da upoštevajo ljubiteljsko kulturo, jo podpirajo v programih, saj uspešno nadomešča izpad profesionalne kulture na področju občine. Društva vključujejo v svoj program – koncertno, založniško in drugo dejavnost širšega pomena, predvsem KD Mohorjan. Kultura pripomore h kakovosti življenja ljudi, kohezivnosti lokalne skupnosti in gospodarskemu razvoju neposredno in zlasti posredno prispevek h kulturnemu turizmu, oblikovanju, urejenosti krajine itd. Zelo pomembna je vloga kulturne dediščine v vseh oblikah – nepremične (kulturni spomeniki), premične (muzeji in galerije), žive dediščine (bralna značka, na tradicijo oprti običaji in posebne spretnosti).

Občina Prevalje s proračunskimi sredstvi, razdeljenimi z javnimi razpisi, spodbuja in omogoča dejavnost društev s sekcijami, ki pripravljajo in izvajajo kulturne programe, Občina tako omogoča udeležbo ustvarjalnosti občank in občanov na ljubiteljski ravni in v okviru finančnih možnosti nagrajuje izjemne dosežke.

1.3

Kulturna društva

Kulturna društva v občini Prevalje:

- **1. PIHALNI ORKESTER PREVALJE**

Predsednik: Darko Jevšnikar

Dirigent: Davorin Jevšnikar (od 15. 10. 2001).

- **2. KD PREVALJE**

Predsednica: Lucija Arnold (od 17. 3. 2004)

Sekcije: Vokalna skupina Rute / Umetniški vodja: Ivan Penec

- **3. MOŠKI PEVSKI ZBOR VRES**

Predsednik: Peter Čuješ

Zborovodkinja: Helena Buhvald Gorenšek

- **4. KULTURNO DRUŠTVO AJDA**

Predsednik: Ivan Petrič (od 2002)

Umetniški vodja: Tanja Krivec

- **5. KD KARANTANIJA**

Predsednica: Anita Čebulj

Zborovodja: Kristina Ogorevc

- **6. KULTURNO DRUŠTVO MOHORJAN**

Predsednik: Boštjan Gorenšek

Sekcije: Koroški akademski pevski zbor Mohorjan
Mešani zbor Župnije Prevalje
Vokalno instrumentalna sekcija
Koroški otroški pevski zbor
Založniška dejavnost
Izobraževalna dejavnost
Galerijska dejavnost
Koncertna dejavnost
Tradicionalne prireditve: Sušnikovi dnevi
Zborovski festival ljudske glasbe
Koncertni abonma

• **7. FOLKLORNO DRUŠTVO HOLMEC**

Predsednica: Vlasta Fajmut
Sekcija: Rakuni

• **8. KULTURNO DRUŠTVO LEŠE**

Predsednica: Klavdija Kodrun
Sekcije: Mešani pevski zbor / Zborovodja: Silvo Gorenšek
Vokalno instrumentalna skupina Zimski kosci / Zborovodja: Blaž Pavlinec
Recitacijsko literarna skupina / Mentorica: Hedvika Gorenšek
Mladinske kulturne ustvarjalnice
Projekt Pravljična vas Leše / Vodja projekta: Boštjan Gorenšek

• **9. KULTURNO DRUŠTVO ŠENTANEL**

Predsednica: Danica Miler
Sekcije: Folklorna skupina Luka Kramolc / Jani Mikeln
Pevski zbor Luka Kramolc / Zborovodja: Peršak Matjaž
Vokalna skupina Šentanel
Mladinske kulturne ustvarjalnice Šentanelčice
Klekljarice

• **10. KULTURNO DRUŠTVO ŠENTANELSKI PAVRI**

Predsednik: Vinko Skitek
Zborovodja: Piko Ferdo

• **11. KULTURNO DRUŠTVO HOLMEC**

Predsednik: Jernej Kerec
Zborovodja: Jožica Ovnič
Sekcije: Dramska sekcija
Pevski zbor

• **12. KULTURNO DRUŠTVO DU PREVALJE**

Predsednica: Ana Močivnik
Zborovodja: Jožica Ovnič
Sekcije: Gledališka skupina »Zimzelen«
Moški pevski zbor in Mešani pevski zbor

- **13. KULTURNO DRUŠTVO KARINTA**

Predsednik: Alojz Krevh

- **14. DRUŠTVO ZA RAZVOJ GLASBE RIFF**

Predsednik: Miha Kadiš

Sekcije: Sekcija Riff band

Sekcija Nitrox

Več o društvih bo objavljeno na spletni strani Občine Prevalje www.prevalje.si, kjer bodo kulturna društva v zbirki Rastoča knjiga v svojih pdf publikacijah ob jubilejih podrobneje predstavila zgodovino društva, dejavnost, sodelujoče, delovanje in vizijo.

2.

KOROŠKI POKRAJINSKI MUZEJ KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA DR. FRANC SUŠNIK RAVNE NA KOROŠKEM JAVNI SKLAD ZA KULTURNE DEJAVNOSTI RS, IZPOSTAVA RAVNE

V sklopu KOK deluje Knjižnica Prevalje, dobro poteka sodelovanje občine in Koroškega pokrajinskega muzeja, ki izvaja muzejsko javno službo za območje Občine Prevalje in veliko prispeva k temu, da občani vse bolj spoznavajo preteklost kraja v katerem živijo. Enako velja za sodelovanje z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Maribor.

2.1

Koroški pokrajinski muzej

Koroški pokrajinski muzej je osrednja muzejska inštitucija na Koroškem, ki izvaja javno službo varovanja premične kulturne dediščine na območju dvanajstih občin Koroške regije, in sicer na območju Občine Črna na Koroškem, Občine Dravograd, Občine Mežica, Občine Mislinja, Občine Muta, Občine Podvelka, Občine Prevalje, Občine Ravne na Koroškem, Občine Radlje ob Dravi, Občine Ribnica na Pohorju, Občine Vuzenica in Mestne občine Slovenj Gradec. Muzej se s posebnimi programi povezuje tudi s Slovenci na avstrijskem Koroškem. Poslanstvo in zbiralna politika sta usmerjena zlasti v zbiranje, varovanje, proučevanje, prezentacijo in popularizacijo železarske, rudarske in druge tehnične dediščine, etnološke dediščine in lokalno značilne ljudske kulture, zbiranje umetnostnega in kulturnozgodovinskega gradiva starejših obdobj s posebnim poudarkom na varovanju predmetov arheološke dediščine ter sistematičnega raziskovanja in izpopolnjevanja zbirk novejših zgodovine.

Koroški pokrajinski muzej pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti iz državnega proračuna in občinskih proračunov na osnovi letnega programa dela ter iz drugih virov. Muzej je v letu 2013 pridobil status pooblaščenega muzeja.

2.2

Koroška osrednja knjižnica - Knjižnična dejavnost

V javni interes na področju knjižnične dejavnosti opravlja KOK. V javni interes na področju knjižnične dejavnosti spadajo: optimalna ponudba knjižničnega gradiva v Koroški osrednji knjižnici in njeni enoti – Knjižnici Prevalje, ponudba informacij in storitev, ki so osredotočene na kulturne, izobraževalne, informacijske in socialne potrebe okolja, na informacijsko opismenjevanje in podporo vseživljenjskemu učenju; zagotavljanje prostorskih pogojev in opreme za uporabo gradiva; pridobivanje informacij in smotrna izraba prostega časa v knjižnici; omogočanje dostopa do urejenih zbirk domoznanskega gradiva; izobraževanje, raziskovanje, projekti, mednarodno sodelovanje, učinkovit sistem pridobivanja obveznega izvoda, dostop do podatkov o nacionalni zbirki in zbirkah iz vseh knjižnic v Sloveniji preko vzajemnega bibliografskega sistema COBISS in interneta, dostopnost redkega in ogroženega gradiva s pomočjo restavriranja in digitalizacije, dostop do svetovnih virov informacij, medknjižnična izposoja.

Občina Prevalje je soustanoviteljica Javnega zavoda Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, skupaj z občinami Ravne na Koroškem, Mežica in Črna na Koroškem. Vse občine soustanoviteljice sofinancirajo delovanje Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem v skladu z dogovorjenim ključem sofinanciranja. Delež Občine Prevalje v skupnih sredstvih znaša 24,40%. Iz proračuna občine se krijejo sredstva za plače, prispevke, izdatke za blago in storitve. Občina prispeva tudi sredstva za nabavo knjižnega gradiva v skladu z zakonodajo in zagotavlja sredstva za enoto knjižnice na Prevaljah - krajevno knjižnico v Družbenem domu na Prevaljah in na Lešah.

2.3

Vizija kulturnih dejavnosti

Občina Prevalje želi ostati pomemben center na področju kulture tudi z vidika kulturnega turizma, ki se bo v prihodnosti čedalje bolj razvijal. Hkrati želi še nadalje omogočiti uveljavljanje ustvarjalnosti občanov občine Prevalje na vseh področjih kulture v okviru finančnih možnosti in hkrati občanom zagotavljati ponudbo dosežkov profesionalne kulture. Občina želi v finančno bolj prijaznem času predstaviti svojo zgodovino na sodoben in vabljiv način tudi v fizični obliki s stalnimi zbirkami, ki že nastajajo v elektronski obliki v sklopu čezmejnega projekta REG-KULT, Koroškim pokrajinskim muzejem, Koroško osrednjo knjižnico in čezmejnimi partnerji. Vizija je, da se celotni koroški kulturni prostor, poveže s kulturno ponudbo oz. kulturnim turizmom.

S sakralno in etnološko dediščino privablja v naše okolje Šentanel s svojimi zanimivostmi, etnološko in tehniško dediščino vključuje v turistično ponudbo Povhov mlin, etnološka dediščina je zbirka kmečkega orodja pri Dvorniku, s kulturnim mladinskim turizmom živi in raste Pravljična vas Leše, ki povezuje rudarsko dediščino in ljudsko literarno izročilo.

Vizija društev je, da bolj organizirano vključujejo mlade v ljubiteljsko dejavnost; prednost naj imajo sodobnejši mediji: film, fotografija, multimedijaska dejavnost, literatura, likovna dejavnost in možnosti v vključevanje v program Ustvarjalna Evropa. To bo glavni neposredni instrument EU za promocijo kulturnih in avdiovizualnih pobud v Evropi in preko njenih meja.

Prispeval bo tudi k rasti in ustvarjanju delovnih mest, a njegov bistveni cilj ostaja spodbujanje ustvarjalnosti.

3.

KULTURNE DOBRINE KOT JAVNE DOBRINE OZIROMA KULTURNE DOBRINE V JAVNEM INTERESU

Kot ključne kulturne dobrine v javnem interesu Občina Prevalje prepoznava pozitiven odnos do kulturne tradicije na nacionalni in na lokalni ravni, ohranjanje in razvoj bralne kulture, odprtost in senzibilnost za različne zvrsti umetnosti in za kulturo dialoga znotraj družbe ter hkrati odprtost in senzibilnost za nove oblike in vrste umetniškega ustvarjanja, ki jih omogočajo novi mediji in na ta način tudi za dialog med tradicijo in odzivanjem na najsodobnejše težnje v umetnosti, v širši kulturi in v celotni družbi.

3.1.

Uprizoritvene umetnosti

Občina Prevalje bo skladno s tradicijo skušala obuditi gledališko-lutkovno dejavnost, ki je bila nekoč zelo razvita, ob društvih tudi v sodelovanju s šolo. Gledališče kot zvrst omogoča neposredni, tako rekoč fizični stik med ustvarjalcem in porabnikom kulturne dobrine kot izredno dragoceno polje umetnosti in dialoga v najglobljem pomenu besede. Delujeta še dve gledališki sekciji, spodbuditi moramo uprizoritvene možnosti tudi na prostem.

3.2.

Glasbene umetnosti

Glasbene umetnosti, naj gre za instrumentalno glasbo ali zborovsko in ljudsko petje ali solo petje, so velikega pomena za razvoj mnogih sposobnosti posameznika in skupnosti, še posebej za stik s tradicijo ljudske umetnosti. Zborovsko petje na Prevaljah se odvija na najvišji ravni na Koroškem in tudi v slovenskem in mednarodnem prostoru po zaslugi strokovno usposobljenih vokalnih in instrumentalnih glasbenikov, zborovodij in dirigentov vključenih v KD Pihalni orkester Prevalje, KD Vres, Koroški akademski pevski zbor Mohorjan, Vokalna skupina Ajda ...

3.3.

Likovne umetnosti

Likovna in kiparska umetnost, razvita na amaterski ravni, ki jo vodi Kulturno društvo Karinta, predstavlja pomemben medij soočanja z naravo in svetom oblik, ki nas obkrožata in ravno tako pomembno prispevata k razvoju občutljivosti pogleda in na nek način usposabljata pogled, da je sposoben dojeti lepoto in druge estetske dimenzije sveta, v katerem živimo, kar je glede na vse bolj izrazito prevlado tehnologij, vedno bolj pomembno. Grošljeva galerija v

Družbenem domu odprta 8. 2. 2012 je likovno umetnost še bolj približala občanom, potrebno pa bo strokovna pomoč pri organizaciji razstav in dogodkov.

3.4.

Književnost in knjižnica

Književnost je po eni strani zakladnica in kodeks in po drugi strani ustvarjalna disciplina, ki razvija jezik in skrbi za to, da jezik živi in ostaja sposoben imenovati svet, v katerem živimo. Pomen književnosti ostaja tudi v času novih tehnologij in medijev neizpodbiten. Človek je bitje jezika in jezik je tisti, ki določa meje sveta skupnosti, ki ta jezik govori in posameznika, ki je odvisen od tega, v kolikšni meri obvlada jezik. Pri tem ima ključno vlogo književnost in skupaj z njo imajo takšno vlogo tudi knjižnice, še zlasti v časih, ko mnogi posamezniki težko kupijo knjige, čeprav so knjižnice vse bolj tudi prostori srečevanja z drugimi mediji, ki posredujejo jezikovne in tudi vizualne in zvočne stvaritve. Občina Prevalje si bo prizadevala, da ohrani kakovost delovanja ter vse oblike nastajanja in posredovanja književnosti: literarne večere, literarne razpise, sodelovanje na dvojezičnem literarnem natečaju z Mestno občino Pliberk. Svoje poslanstvo na tem področju v mestu branja opravičuje založniška sekcija KD Mohorjan, ki širi in izdaja domoznansko literaturo in pomembne edicije naših ljudi. Osnovna šola in rojstni kraj Bralne značke je bogatejši za pomnik bralni znački z likom Krojačka Hlačka.

3.5.

Filmska umetnost

Občina Prevalje podpira obuditev filmske dejavnosti nekdanjega Koroškega kinokluba Prevalje, ki imajo v svojem zgodovinskem arhivu dragocene filme koroške preteklosti, kot posebej dobrodošlo bo občina podpirala tudi prizadevanje društva za ponovno obuditev kluba in organizacijo projekcij etnoloških filmov, predvsem pa ohranitev in presnemavanje starih filmov v filmski 8 mm tehniki.

3.6.

Kulturna dediščina

Skrb za kulturno dediščino je ena osrednjih nalog lokalne skupnosti tako v skladu z nacionalnim programom kulture kot v skladu z ZUJIK in področnim zakonom. Ta skrb velja tako prepoznavanju, razglašanju in vzdrževanju spomenikov lokalnega pomena ter predstavljanju premične kulturne dediščine in nesnovne kulturne dediščine, kar Občina Prevalje uresničuje v sodelovanju s Koroškim pokrajinskim muzejem, Zavodom za kulturno dediščino Maribor. V obdobju 2015 do 2018 bo ena osrednjih nalog Občine Prevalje, pridobiti EU sredstva za projekt prenove vaškega jedra Šentanel s cerkvenim obzidjem, Brusnikovo bajto (17. stol.), dragoceno etnološko dediščino, najstarejšo bajto na Koroškem, in se s prenovljeno vsebino bolj vključiti v strategijo razvoja turizma Koroške. Dediščino moramo vključevati v vsakdanje življenje, saj je vsaka poškodovana ali uničena enota

kulturne dediščine za vedno izgubljena. Načrtovati je potrebno pregledne razstave s spremljevalnimi publikacijami, urediti stalne zbirke likovnih del ustvarjalcev lokalnega okolja.

3.7.

Mediji

Mediji, tudi lokalni (TV Uršlja, Koroški radio, KOR TV), nimajo pomembne vloge samo na področju informiranja, temveč tudi na področju spodbujanja dialoga znotraj lokalne skupnosti in posredovanja kulturnih vrednot. V skladu s tem bo Občina Prevalje ohranjala in razvijala obstoječe oblike in posrednike informacij ter razvijala in podpirala vse nove pobude in sodobne komunikacije. Lokalne medije - TV Uršlja, Koroški radio in KOR TV bo potrebno še bolj sistemsko vključiti v kulturno dogajanje.

4.

LJUBITELJSKA KULTURA

Osnovno polje ustvarjalnosti na področju kulture znotraj lokalne skupnosti prej ko slej pomeni ljubiteljska kulturna dejavnost v vseh že navedenih oblikah, vrstah in žanrih. Spodbujanje ljubiteljske kulture in omogočanje predstavljanja dosežkov ljubiteljske kulture je najpomembnejša naloga občine, ki mora v skladu s svojimi zmožnostmi zagotavljati materialne, prostorske in vsakršne druge pogoje za razvoj ljubiteljske kulture in prireditvene dejavnosti.

Občina Prevalje bo, kot že doslej, to svojo nalogo izpolnjevala v skladu s predpisi, predvsem pa v skladu s prepričanjem in vednostjo o pomembnosti te dejavnosti. V skladu s finančnimi možnostmi bo Občina zagotavljala finančna sredstva za spodbujanje dejavnost društev, pri čemer bo upoštevala tako že izpričano kakovost in spodbujala tudi nove pobude in iskanja v smeri sodobnih načinov izražanja.

4.1

Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, Izpostava Ravne na Koroškem

Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije s svojo mrežo 59 izpostav omogoča in uresničuje intenzivnejši ter sproti pretok informacij in predstavitev, s čimer spodbuja strokovno spremljanje dogajanj tudi zunaj urbanih središč. Dejavno sodeluje z organizacijami Slovencev izven meja države ter z mednarodnimi organizacijami za ljubiteljsko kulturno na evropski ravni in širše. Pogosto je partner pri izvedbi različnih mednarodnih projektov, sodelavci JSKD so pomembni in upoštevani sogovorniki društev, nudijo jim strokovno in organizacijsko pomoč. Mrežna organizacija omogoča enakomeren razvoj dejavnosti, krepi socialno kohezivnost in medgeneracijsko povezovanje.

Območna izpostava Ravne na Koroškem pokriva območje štirih občin: Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje in Ravne na Koroškem. Iz proračuna občine se sofinancira dejavnost

Območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti glede na priložen letni program Sklada za Občino Prevalje.

V javni interes na področju javnih kulturnih programov spadajo kulturna vzgoja, izobraževanja in usklajevanja kulturnih dejavnosti, spodbujanje množičnega zanimanja za kulturo, razvoja raznovrstnih umetnostnih smeri, amaterskih in strokovnih praks, organizacija področja društvene kulture v občinah Mežiške doline, ki jih Sklad s svojim delovanjem pokriva.

4.2

Skrb lokalne skupnosti za doseganje kulturnih in drugih učinkov kulture

Ključni instrument doseganja kulturnih učinkov vseh oblik kulture, od ljubiteljske do elitne, je predvsem zagotavljanje možnosti za predstavljanje dosežkov oziroma posredovanje dosežkov do občinstva, kar pomeni, da občina mora in bo skrbela ne le za ustvarjalno dejavnost samo po sebi, temveč v enaki meri za komunikacijo med ustvarjalci in občinstvom.

Kultura kot polje ustvarjalnosti in inovativnosti, ki v dialogu med ustvarjalci in porabniki kulturnih vrednot spodbuja tudi ustvarjalnost porabnikov in dialog med različnimi dejavnostmi in sektorji družbe, na primer med kulturo in gospodarstvom ipd., potemtakem dejansko učinkuje tudi na te druge sektorje in dejavnosti. Skladno s tem se lahko Občina Prevalje vključuje tudi v gibanje t.i. kreativne ekonomije in druga sodobna gibanja, ki pa zahtevajo profesionalno organizacijo kulture v občini.

5.

Kulturna infrastruktura in investicije

Občina Prevalje je na področju kulturne infrastrukture že veliko storila: Družbeni dom z večnamensko dvorano, malo dvorano, knjižnico, glasbeno sobo, galerijo; priložnostna prizorišča na prostem – Vandravski trg, Spominski park, prostori za društva na podružničnih šolah; kot ključna naloga za prihodnje obdobje ostaja ureditev Muzeja Prevalje, Brusnikove bajte, čebelarske zbirke, širjenja lapidarija, oživitve mejnega prehoda Holmec s kulturno turistično vsebino, prisluhnila bo pobudam ustvarjalnosti okolja.

6.

Obseg in način financiranja

Občina Prevalje v letih 2015 do 2018 glede na razmere v državi in s tem tudi v občini ne načrtuje posebnega višanja sredstev za uresničevanje programov na področju kulture, kar pomeni, da se proračunska sredstva za tekoče naloge na tem področju, razen v primeru opaznejših pozitivnih sprememb na področju financiranja občin, ne bodo zviševala; morda kvečjemu usklajevala z inflacijo oziroma rastjo drobno prodajnih cen.

7.

Kazalci uspešnosti

Ključni kazalec uspešnosti kulturnih programov v občini je odmevnost kvalitetnega kulturnega delovanja in zadovoljstvo občanov kot porabnikov kulturnih vrednot in dosežkov in seveda odmevnost izven občinskega prostora in udeležba obiskovalce širšega okolja. Želimo si večjo rast obiskanosti kulturnih prireditev, predvsem pa bo potrebno programsko pritegniti mlajše, narediti sistemski premik na področju obveščanja, marketinga, promocije posebej zanimivih vsebin in uvedbe raznovrstne kulturne ponudbe. Mediji se pogosto ne odzivajo na vabila kulturnih društev, tudi zaradi prireditvene zasičenosti na širšem področju. Občina Prevalje kot enega od kazalcev uspešnosti načrtuje bolj aktivno spremljanje gibanja obiskanosti kulturnih prireditev; glede na težnjo po povezovanju kulture in turizma tudi z vidika obiska od drugod. Pomanjkanje povezovalne institucije, strokovne organizacijske rasti, sistemske organizacije se že kaže v kulturni ponudbi.

8.

Splošni cilji kulturne politike na področju kulture in ukrepi

Splošni cilji izhajajo iz prepričanja, da za identiteto in samozavest skupnosti ni dovolj samo gospodarska razvitost občine, raven materialnega stanja in preskrbljenosti občanov z javnimi dobrinami, temveč je bistvenega pomena tudi kulturna identiteta te skupnosti in občutek, da lahko tudi v domačem okolju zadovoljijo svoje kulturne potrebe in se izrazijo kot ustvarjalci, predvsem pa v okviru finančnih možnosti spodbujati kvaliteto in rast skupin oz. društev in njihove dejavnosti ter jih za doseženo nagraditi.

Kot najpomembnejši splošni cilj velja omeniti, da želi Občina Prevalje ohraniti doseženo raven na področju kulturne ponudbe na Prevaljah in razviti še nove programe in vsebine; še posebej na področjih, ki pritegnejo mlade kot ustvarjalce in kot porabnike kulturnih dobrin.

Zelo pomembno je nuditi še več možnosti za uveljavljanje ustvarjalnosti najmlajših, otrok v vrtcu in osnovni šoli, saj je ravno spodbujanje njihove ustvarjalnosti oziroma nadarjenosti ključnega pomena za to, da presežejo ukleščeno v kalupe storilnosti in enosmernosti, v kar jih pogosto preveč silijo šolski programi.

Cilji	Ukrepi
Ustvarjanje ustreznih pogojev za delovanje kulturnih društev in njihovih zvez, zvišanje dosežene ravni ljubiteljskih kulturnih dejavnosti ter ohranitev strokovno organizacijske podpore za njihovo delovanje.	<p>Z izvedbo programov, ki se v okviru programske piramide izvajajo na območni ravni, JSKD omogoča vsem, da predstavijo svojo produkcijo in da se njihovo delo strokovno ovrednoti, s tem je dosežena strokovna rast.</p> <p>Zagotavljati sistematično izobraževanje in izpopolnjevanje ljudi s pomočjo Javnega sklada, vzpostaviti merila za evalvacijo lastnih dosežkov.</p>

<p>Spodbujati sodelovanje slovenskih kulturnih društev in ustvarjalcev s sorodnimi slovenskimi organizacijami v zamejstvu.</p>	<p>Okrepiti in sistemsko bolj organizirati potrebno čezmejno sodelovanje naših kulturnih skupin, ki se povezujejo zgolj na osebni prijateljski ravni in sodelovati z mednarodnimi organizacijami s področja ljubiteljske kulture za krepitev prepoznavnosti slovenske kulture v mednarodnem prostoru. Strokovne podlage za povezovalno institucijo bodo ustvarjene s projektom REG-KULT.</p>
<p>Izobraževanje članov svetov zavodov za kulturo</p>	<p>Kadrovanje v zavode po visoko strokovnih kriterijih. Pomembna je ustanovitev študijskega centra na območju izpostave Javnega sklada za kulturo.</p>
<p>Ljubiteljsko kulturo je treba trdneje povezati prek profesionalne institucije ali zveze kulturnih društev ne samo v občini, ampak širšem okolju.</p>	<p>Izkušnje govorijo: položaj kulture je precej boljši tam, kjer delujejo močne zveze kulturnih društev ali druge povezovalne institucije, centri, zavodi. Strokovno se moramo posvetiti kulturnemu turizmu za vse generacije.</p>
<p>Vzgoja občinstva</p>	<p>Občanom moramo zagotoviti vsebinsko raznolike in atraktivne kulturne vsebine. Uvesti ob glasbenem še gledališki abonma za odrasle in Krojačkov abonma za mladino z različnimi žanri. Obnovimo izdajanje informativnega bilten. Povezovanje s šolo. V tematske poti moramo vključiti pomembnejšo sakralno in drugo kulturno dediščino, jo promovirati v medijih in vključiti v življenje širše javnosti oz. kulturni turizem.</p>
<p>Kvaliteta prizorišč in obveščanja</p>	<p>Še nadalje bomo dopolnjevali svetlobni park in urejanje prostorov Družbenem domu za različne namene, nakup klavirja, poskrbeli za izobraževanje tehničnega kadra ... Potrebno je vzpostaviti in nenehno obnavljati register obiskovalcev za obveščanje preko sodobnih medijev in družbenih omrežij.</p>
<p>Povečati dostopnost do kulture za depriviligirane skupine</p>	<p>Odstranjevanje arhitekturnih ovir. Spodbujanje digitalizacije kulturnih vsebin, vsaj tistih, ki so nastala z javnimi sredstvi, je ena osnovnih nalog promocije kulture starejšim in invalidom.</p>
<p>Razvoj novih družbenih praks - mreženje, coworking, crowdfunding</p>	<p>Pomoč pri najemu prostorov.</p>
<p>Oživljanje starega vaškega jedra Šentanela in promocija kulturnih produktov v širšem prostoru</p>	<p>Turistična in kulturna zanimivost etnološke dediščine v Šentanelu, kar bo dodana vsebina kulturnemu turizmu. Promocija kulturno turističnih produktov s stalno kvaliteto: Sušnikovi dnevi, Zborovski festival, Jesenska srečanja,</p>

	Krojačkov dan, Pravljična vas Leše, Kramolčevi dnevi, turistične poti ...
Poenotenje financiranja	Zakonodaja bo v novem zakonu o kulturi določila osnovna merila za vrednotenje ljubiteljskega kulturnega dela in enotnejše financiranje ljubiteljske kulture na celotnem območju Slovenije.

9. Končne določbe

Ta program se objavi na spletni strani Občine Prevalje. Veljati začne naslednji dan po sprejemu na Občinskem svetu Občine Prevalje.

Številka: 610-0001/2015-11

Datum: ____ .2015

Župan Občine Prevalje
dr. Matija Tasič, l.r.